

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Спеціальна освіта(Логопедія)»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта
шифр і назва

Спеціалізація 016.01 Логопедія
за наявності

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
шифр і назва

Затверджено на засіданні
кафедри Протокол № 1
від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка партнерства
Викладач (-і)	Потапчук Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	0687591440
E-mail викладача	tetiana.potapchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні та групові
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є розвиток у здобувачів освіти професійного інтересу до питань та проблем педагогіки партнерства <i>Коротко особливості, зміст</i> Ознайомлення з формами організації педагогічного партнерства в закладах освіти, інклюзивно-ресурсних центрах, методами створення конструктивної педагогічної взаємодії з учасниками освітнього процесу. «Педагогіка партнерства» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді педагогіки, методик тощо.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з формами організації педагогічного партнерства в закладах освіти, методами створення конструктивної педагогічної взаємодії з учасниками освітнього процесу. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є набуття майбутніми фахівцями в галузі спеціальної освіти знань про сутність педагогіки партнерства, основні її категорії, суб'єкт-суб'єктні взаємини в системі спеціальної освіти, компоненти та особливості організації педагогічної взаємодії з дітьми з ООП, колегами-вихователями, адміністрацією, батьками та громадськістю, іншими фахівцями; оволодіння технологіями налагодження ефективної педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою, громадськістю, іншими соціальними інституціями, формування умінь створювати конструктивні міжособистісні стосунки у комунікації з батьками та представниками різних соціальних груп.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК-3. Здатність працювати в команді.
- ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.
- СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
- СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
- СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання:

- РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.
- РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
- РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.
- РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
- РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.
- РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
- РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти,

оцінювати ефективність і результативність діяльності.
PH 12. Організувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18/6		
самостійна робота		60/80		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий
I	016 Спеціальна освіта	I		нормативний
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова розвитку особистості дитини з ООП.		2/1	2/1	6/10
Тема 2. Педагогічна взаємодія з батьками. Управління співробітництвом з батьками. Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти.		2/1	2/1	7/10
Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей з ООП. Основні принципи соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти		2/1	2/1	6/10
Тема 4. Інституційне партнерство у сфері інклюзивної освіти. Діагностика виховних можливостей сім'ї.		2/1	2/1	7/10
Тема 5. Державно-громадське партнерство у сфері інклюзивної освіти. Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти		2	2/1	7/10
Тема 6. Педагогічне просвітництво батьків.		2	2/1	7/10
Тема 7. Міжвідомче партнерство у сфері інклюзивної освіти.			2	6/10
Тема 8. Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками. Міждержавне партнерство у сфері інклюзивної освіти			2	7/10
Тема 9. Педагогіка партнерства засобами ІКТ. Соціальне партнерство у сфері інклюзивної освіти			2	7/10
ЗАГ.:		12/4	18/6	60/90
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Екзамен: підсумкова оцінка (за роботу на практичних заняттях 50 балів), екзамен – 50 балів. Разом – 100 б.
Вимоги до письмових робіт	Презентації, творчі завдання, проекти, контрольна робота з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, креативність. Здобувачі ВО виконують творчі завдання, контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – виконання практичних (творчих) завдань)).
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування

Підсумковий контроль	форму контролю - <u>екзамен</u> ; форму здачі - комбінована.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність: дотримуватися вимог академічної доброчесності під час здійснення педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, а також контролювати їх дотримання здобувачами освіти та вступниками усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату й допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09>

Відвідування занять. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. За необхідності чи наявності об'єктивних причин (участь у програмі академічної мобільності чи конференції, міжнародне стажування, хвороба тощо) відвідування може відбуватись вибірково за погодженням із керівником курсу (деканату).

Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються: усне опитування; перевірка письмових завдань; заслуховування і перегляд відео презентацій; перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекомендаційних плакатів, проєктів тощо).

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Зімакова Л.В. Зміст професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи у ДНЗ на засадах партнерської педагогіки // Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. Кам'янець-Подільський. Вип.23 (2-2017). Ч.2. 2017. 312 с. С. 167-172.

2. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

3. Освіта для соціальної справедливості: начальні-методичні матеріали / Проєкт «Поширення досвіду центрів для батьків у ромських громадах». К.: 2015.

4. Особливості кооперованого навчання розглядаються на матеріалі американського підручника з педагогіки: Johnson DW, Johnson R. T. Cooperation and competition: Theory and research. Edina, MN: Interaction Book Company, 1989.

5. Софій Н., Найда Ю. Середовище, що належить дітям: порадник для педагогів закладів дошкільної освіти. К.: СПД ФО «Парашин К.С.», 2019. 68 с.

6. Сучасне заняття в дошкільному закладі: навч.-метод. посіб. / за ред. Н. В. Гавриш; авт. кол.:

Н.В. Гавриш, О.О. Ліннік, Н.В. Губанова. Луганськ : Альма-матер, 2007. 496 с.

Електронні ресурси:

7. Едукація. – Електронний ресурс:
http://pidruchniki.com/13761025/pedagogika/bazovi_pedagogichni_termini_ponyattya Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність : [Електронний ресурс]
http://lib.iitta.gov.ua/707221/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf

8. Нова українська школа : Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]
<http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepziya.pdf>

9. Педагогіка співробітництва [Електронний ресурс]
http://pidruchniki.com/16520205/pedagogika/diyalnist_uchitelya Педагогічна спадщина / уклад. В. М. Кларін, Л. Н. Джуринський. М., 1988. С. 86-87. Електронний ресурс:
http://stud.com.ua/60687/pedagogika/partnerska_tehnologiya

10. Потапчук Т. Ільницька У. Взаємодія закладів дошкільної освіти з родинами вихованців на засадах педагогіки партнерства. Актуальні проблеми спеціальної освіти та інклюзивного навчання: підготовка фахівців. Збірник матеріалів І науково-методичного семінару (14 вересня 2022 р.) / Упор. С. В. Чупахіна, Т. Б. Качак. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 104с. С.61-66.

11. Потапчук Т., Кирста Н., Кравець Н. Педагогічне співробітництво сім'ї та закладів освіти як передумова розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Освітні обрії: науково-педагогічний журнал. №1 (54), 2022. С.132-136. Ippo.if.ua/index.php/2010-0. <https://ippo.if.ua/index.php/2010-07-01-13-37-35/osvitni-obrii>. Освітні обрії: <https://journals.pnu.edu.ua>

12. Потапчук Т., Чупахіна С., Кирста Н., Кравець Н. (2022). Взаємодія фахівців ЗДО з сімєю дитини з порушенням мовлення: теоретичні аспекти. Acta Paedagogica Volyniensis. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, Вип.1. т1. 2022. С.183-191.

<https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.1.29>. Кат. Б. Видавничий дім «Гельветика», 2022
www.journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy

13.Савченко С.В. Педагогіка партнерства у проєкті Концепції «Нової української школи» : презентація [Електронний ресурс] <https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-67119769>

Викладач:

ПОТАПЧУК Тетяна, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти